

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H

N

Ø

R

R

E

I

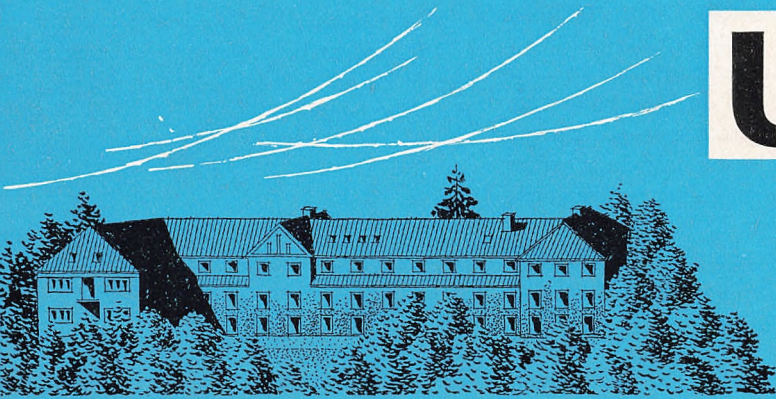
NR. 12 - 1970 - 62. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

JULE-EVANGELIET

Af Lukas-evangeliet

Og englene sagde til dem: „Frygter ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor glæde, som skal være for hele folket. Thi eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids by. Og dette skulle I have til tegn: I skulle finde et barn svøbt, liggende i en krybbe“.
(2, 10–12).

Ja, så har vi da atter jul, og her er igen det gamle jule-evangelium. Men find dig i aften et stille øjeblik og tag så dit nye testamente frem og læs selv hele den hellige beretning igennem i Lukas-evangeliets 2. kapitel. Læs den rigtig under bøn og med eftertanke, læs den, som det var første gang, du læste den. Lad det rigtig blive levende for dig altsammen – de to unge folk, der drager til Bethlehem, stjernen, der lyser med sølvhvid glans, englene, der flager med sølverhvide vinger og fylder luften med himmelsk musik, hyrderne, som først forfærdedes og så iler omkap for at bringe det glade budskab til byen, og det velsignede barn, som hviler i krybben, fordi de ikke havde rum i herberget.

Tænk, det er *virkelig* sket. Der var virkelig en julenat på jord, da kejser Augustus gik i sine marmorsale mellem de plaskende springvand – da vore forfædre sad i en åben hal om det tændte bål – da indieren drømte under de vuggende palmers sus – da kvæget sov på marken, og alskabningen intet vidste om, at i den hellige nat fødtes verdens frelser i en lille, fjern by.

Og tænk så, at det skete ikke blot dengang, men han, der fødtes den nat, *han lever* endnu og svarer til sit navn: *Jesus – en frelser*.

Bøj dine knæ og tilbed ham! Tak ham og velsign ham, fordi han også er *din* frelser, så er du jo også *frelst!*

Olfert Ricard.

Hellere sige tak end ak!

Lad dem, der vil, mere sig med at snakke om „solnedgangens skønhed“. – Sandheden er dog den, at det aldeles ikke er morsomt at blive gammel. Udrangerede vogne på en jernbanestation er et vemodigt syn.

Det er ikke morsomt at føle sig hjælpeløs og tilovers, og jo ældre man bliver, des flere af ens venner og samtidige lister der ud af rækkerne. Flere og flere af dem er derude på kirkegården – og minder om nogen og noget, som var engang, men aldrig kommer igen. Ih, hvor er det både indlysende og forståeligt, at mange gamle sukker og siger ak!

Jamen, det er skidt at gå rundt og sige ak! Hvis vi kunne lære at sætte et t foran det ord, ville tilværelsen få et andet perspektiv. Altså tak og ikke ak!

En af mine nære og kære venner holdt sin 70-års fest. En ligefrem dejlig fest! Inden middagen faldt jeg i snak med en gammel kone, der holdt en stilfærdig prædiken for mig. Hun sagde bare: „Jeg du'r ikke mere til noget. Jeg du'r kun til at folde hænderne og bede for mine kære. Og til at sige tak“.

Den gamle kone duede til meget! Og det sjove er, at med tak følger altid glæde. Altid!

Måske er en eller flere læsere kommet ud af trit med at bede. Jamen det er ikke for sent at begynde nu! Det nytter at bede. Til Ham, der bønhører.

Dejbjergpræsten.

★

Forkast mig ikke i alderdommens tid og svigt mig ikke, nu kraften svinder.

Sl. 71, 9.

★

Til alderdommen er jeg den samme, jeg bærer jer, til hårene gråner; ret som jeg bar, vil jeg bære, jeg, jeg vil bære og redde.

Es. 46, 4.

Siden sidst

Første søndag i advent er passeret, dvs. vi nærmer os julen med stærke skridt.

November måned – ja, hvor blev den af? Det må vist være et godt tegn, at den svandt så hurtigt.

Hverdagene er optaget af skolearbejdet. Hver har nok i sit – både elever og lærere, dvs. at samarbejdet forløber fint. Tænke sig, hvis én af parterne svigtede.

Det glæder mig at gå rundt på skolen. Virksomhed overalt – alle rum optaget og i brug, dvs. at skolen virker efter sin hensigt. Jeg tænker også så tit på skolens mål: *At danne og udvikle sine elever*, og føler, at dette mål er stort og krævende for alle parter, der har deres virke her.

Vi havde en aften besøg af sognets husholdningsforening med herrer. Engang i for-

sommeren var forfatteren Karl Eskelund blevet forespurgt og havde sagt ja til et foredrag om „Det fjerne Østen“. Af grunde, de fleste véd, var han forhindret nu i novbr., men vi havde fundet en værdig afløser i forstander Møller, Hammerum. Alle blev en oplevelse rigere.

Det blev vi også en aften, da Hagen Meinche, der er lærer ved musikkonservatoriet i Aarhus, spillede på klaveret i foredragssalen og fortalte om hvem, hvad og hvorfor. Vi oplevede, at det er dejligt med et godt klaver, men det er ikke uvæsentligt, hvem der betjener dette. Kan anbefales til alle foreninger – og prisen er overkommelig.

Eleverne forbereder Rom-turen på mange måder. Den blev meget dyrere end beregnet, bl. a. fordi efterskoleelever ikke kan køre gratis med toget. Et godt råd var kærkomment. Det kom – annonce i avisen. *Arbejds-kraft m. m.* En eftermiddag blev afsat, og resultatet blev ca. 900,00 kr. i puljekassen. Jo, er der vilje – er der vej.

Sidste søndag i november var forlænget weekend, og alle elever var hjemme – altså hos forældre – og jeg vil tro, at der er snakket Rom-tur de fleste steder.

Skulle I møde en ung mand eller kvinde, der kunne tænke sig et højskoleophold fra 1. januar eller 1. april 1971, så henvend jer snarest hertil.

Grunden er denne, at flere af eleverne, der begyndte pr. 1. august, nu har været her i 5 måneder og rejser.

Tak for medhjælp.

Ths. M.

Skolen ved Limfjorden

„Nr. Nissum Højskole har en storslået udsigt mod nord, øst og syd – ligger 1,5 km fra Limfjordens badestrand, er omgivet af et frodigt og bakket landskab“. Sådant står det skrevet, så klart, så kort, i en lille folder, udsendt af skolen til interesserede. – Det er, hvad der passer.

Så må turen da gå til Underbjerg, til Gjeller Odde, til Thøger Larsens barndomshjem, det ligger der i læ under „bjerget“, så vestenstormen må fare hen over det – samler de stråtækte længer (der er meget korte) sammen så tæt som muligt, som var det bange, som var der fjender i sigte. – Her var digteren barn, her har hans digtning rod, her sang fjorden for ham hver dag, herfra gik hans længsler på langfart. – Mellem bakkerne nær Lemvig gik han i mulm og kulde som i sollyse sommerdage, gik hjem og skrev vers, som ingen ville udgive. Han gav dog ikke op. Der brændte en ild i ham, og den skulle tændes i andres sind. Det vældige rum med stjernesværmen var over ham, og fjorden sang, og han sang om lyse nætter, om den svigefulde danske sommer, om „sejl, som stryger om klint og næs“. – Jeg gad være med en sen midsommeraften sammen med ungdom ude på Gjeller Odde og syngende: „Danmark, nu blunder den lyse nat“,

og så kommer den lyse nat og lægger sig stille om lande, og fjorden nynner med.

Skolen ved Limfjorden! – Hvad så til den anden side. – Jeg mener Struer. Dertil er ej langt fra Nr. Nissum. – Et besøg i Johannes Buchholtz' hus. Det kan ikke være galt. – Vel, han var en anden slags digter, han var ikke fynbo for ingenting. Hans „små pile“ flyver omkring og kan ramme. Han kunne se det sjove ved sine medmennesker, og det kan De måske selv, når De har læst et par af hans noveller og taget en roman eller to på langs. Men han er altid venlig, smiler, lidt ironisk. Han hørte fjordens sang og kunne ikke undvære den, kunne li' folk, der færdedes ved dens bred, og så slog han rod, blev limfjordsdigter: „Vi elsker Limfjorden – hvide sommerskyer sejler i nord og vest – og om vinteren guld og sort og gråt over den fjerne lave sol. – Den kan være belagt med rosenblade, og den kan være skinnende grønlig – den kan være ubeskrivelig og utrolig. Jeg har oplevet nætter ved den vestlige del af Limfjorden så mærkelige, at jeg tvivler om, at der findes noget lignende andetsteds“. –

Helt ud til havet, til Harbøre! – „Hør hvor det stormer derude –!“ – Sådant hedder Erik Bertelsens sidste bog. Nej, for

resten: den hedder bare „Hør, hvor det stormer –“. Den udkom i 1966 og har sandelig nær tilknytning til både hav og fjord. I Aalborg havn: „Her lå der fem store fiskekuttere, alle med kendingsbogstavet L og de tilhørende navne malet på stævnen. Navnebrættet på den første af dem viste, at den hed Helga“. – Skibene havde altså hjemsted i Lemvig, de var på fiskeri i øst med udgangspunkt i Aalborg, for der var krig, den første verdenskrig, og det drev med miner i det store hav i vest. Barometeret stod altså på storm ude i den store verden, og stormens sus mærkedes også i Danmark. – Storm ude i den store verden, på Harbøre lå vinden heller ikke stiltfærdigt og sov. Storm i Kirstens og Jørgens unge sind. De får ikke hinde, de to, i den bog. Jørgen havde hørt sangen: „Kom, som du er til vor Frelser“ på sømandshjemmet i Aalborg, og linjen „Hør, hvor det stormer“ blev ved at følge ham. Men læs selv bogen og læs „Skuder på Limfjorden“ og læs „Harbørefolk“ og besøg Harbøre og syng så Erik Bertelsens „Limfjordssang“ med Poul Hamburgers melodi:

„Blæsten går frisk over Limfjordens vande –“ og bagefter nr. 323 i „Hjemlands-toner“: „Kom, som du er“ med linjerne:

„Hør, hvor det stormer derude,
her er så fredfyldt og tyst“ (hos Kristus).

Hvad så mere! – Ja, jeg kunne blive ved. „Du vindenes orgel, du tonende vand“, kaldte Jeppe Aakjær Limfjorden. – Det synger og spiller langs alle strande „fra Hals til Harbør“. – I Thisted stod „Gurresangen“s digters vugge, og der findes også hans grav, og han hed I. P. Jacobsen og kendes bedst fra romanerne „Marie Grubbe“ og „Niels Lyhne“. I Øsløs kan vi finde Johan Skjoldborgs barndomshjem, og fra Aggersborg har Jakob Knudsen en dramatisk skildring af en katastrofe på isen, det er i romanen „Gjæring“. Himmerlands store digter: Johannes V. Jensen. St. St. Blicher har noveller om „Rødstenen på Fuur“ og „Livø“ samt „Kærlighed i Pinen“ (ved Sallingsund) osv. osv. – Men for at gå nær på igen, så kan H. C. Andersens „Bispen af Børglum og hans Frænde“ læses med eftertanke og give anledning til et besøg ved Oddesund og i Hvidbjerg kirke på Thyholm. Det er en historisk kendsgerning, at foran det alter, der står endnu, blev bisp Oluf Glob myrdet af sin frænde Jens Glob den 29. august 1260, eller var det juleaften 1260.

Skolen ved Limfjorden! – Så følg dem, digterne, ud fra skolen langs kysten af den

blå fjord, først de nære, så længere og længere ud – hele vejen „fra Hals til Harbør“.

„Hvor herligt du lyser,
du krummede fjord,
der slynger de sløjfer
i sønder og nord –“.

Velsignet jul! Hjertelig hilsen til kendte og ukendte læsere.

*Signe og A. C. Nielsen,
Vinderup.*

Himlens morgenrøde
sig lod på jorden føde
ved midnatstid i Bethlehem,
den dunkle vrå blev lysets hjem.
Ære være Gud i det høje!

Himlens morgenrøde
for levende og døde
oprandt, da Guds enbårne Søn
til moder fik en jomfru skøn.
Ære være Gud i det høje!

Himlens morgenrøde,
hilsæl med toner søde!
Genlyd, Guds riges blomstervang,
af Paradisets fuglesang!
Ære være Gud i det høje!

VORT ARBEJDE - EDERS ARBEJDE

Ja, ikke sandt! Er det ikke således, at alle vi, der en tid i vort liv har nydt godt af de gode, som *vor skole* har at byde på, må erkende forstanderens ret til at skrive således til os?

Jeg tror det.

Arbejdet øves jo stadigt i den samme ånd og i samme gode spor. Der er stadig åndelig og timelig berigelse og hjælp for unge at hente på *vor skole*.

Jeg har i aften igen – som så ofte før – set lidt på de mange billeder af elevholdene fra 1905–1913. Jeg har tillige set lidt i vort lille blads første årgange, der jo sammen med billederne hos mig kalder en strøm af minder frem om støtte, trofaste og gode unge veninder og mænd, der jo nu alle står i manddomsårenes gerning og sikkert føler, at vi også i *Nr. Nissum* modtog noget, der den dag i dag er os en bevidst eller ubevidst hjælp til at øve *vor* gerning ret. *Gud* til ære, os selv og vort folk til gavn.

Hvad om hvert af disse „gamle hold“ nu i juletiden f. eks. kunne tage sådant tag i med, at 3 à 4 unge bestemte sig til at gæste *vor skole* næste år. Mon det ville være umuligt at nå?

Kunne så „de yngre hold“ hver for sig gøre det samme, ja, så kunne „den røde lygte“ muligt komme ud til glæde for os alle. Lad os være enige om at gøre et ærligt forsøg på at nå dette mål.

Vi beder jo ofte endnu for „*vor kære skole*“. Lad os så endnu arbejde lidt for den, så det mærkes, at vi indrømmer forstanderens ret til at tilskrive os: „*Vort arbejde – eders ansvar*“.

Glædelig jul
Th. N. Thomsen.

— — —
Ovenstående har 50 års jubilæum, idet det stod at læse i julenummeret 1920. Men lige aktuelt. Læs andet sted i bladet, hvor *forstanderen* skriver om elevtilgangen.

Højskoleholdet nov. 1970

1. Finn Albertsen, Holstebro.
2. Ragnhild Bjerg, Ramme.
3. Niels Karl Bjerregaard, Redsted.
4. Mona Christensen, Holstebro.
5. Elsea Frederiksen, Hjørring.
6. Vibecke Grønne, Esbjerg.
7. Anna Hjøllund, Kollund.
8. Ingrid Højbæk, Kolding.
9. Merethe Jacobsen, Vemb.
10. Finn Molke Jensen, Holstebro.
11. Hans B. Jensen, Lemvig.
12. Vigar Jonsen, Færøerne.
13. Leila Josefsen, Struer.
14. Aase Kloster, Struer.
15. Lise Kristoffersen, Holstebro.
16. Gudmund Lindbjerg, Blåhøj.
17. Gunhild St. Møller, Jannerup.
18. Gert Nielsen, Flade (Mors).
19. Birgith Nørby, Bolderslev.
20. Arne Nygaard Pedersen, Demstrup.
21. Jens Peder Poulsen, Rønbjerg.
22. Marius Poulsen, Saustrup.
23. Helle Rasmussen, Tistrup.
25. Hanne Tonsberg, Rom, Lemvig.

Ovenstående er navnelisten for vinterholdet 1970–71.

Som jeg skrev i november-bladet, glæder vi os over at kunne notere så mange navne.

Men – der er en „lille hage“ ved sagen. Flere af ovennævnte – hvor mange véd jeg heldigvis ikke endnu – rejser pr. 1. januar eller 1. februar for at begynde på deres uddannelse.

Heldigvis er der tilmeldt et par nye elever pr. 1. januar. Det hjælper jo på sagen.

Derfor – møder du i „juletiden“ en ung mand eller kvinde, der kunne tænke sig et 3 eller 6 mdr. højskoleophold fra 1. januar 1971, lad dem så henvende sig hertil.

Tak!

Tbs. M.

Da Gud ved syndefaldet tog velsignelsen fra jorden, så lagde han den i arbejdet, og over arbejdet builer velsignelsen indtil den dag i dag.

*D. G. Monrad
(1811–1887)*

Julehilsener

Toner - Juletoner

Aldrig har en tidsalder vel været så fyldt af toner som den nuværende. Næsten ethvert hjem i vort land har radio, fjernsyn, pladespiller, båndoptager, transistor osv. På arbejdspladsen er der musik til arbejdet osv. Aviser, bøger og blade kalder hver med sine toner i blandet kor og fra alle mulige fronter.

Hvad med juletonen?

Har den overlevet?

Lytter mennesker endnu?

Glædes man ved disse?

Nynner man med osv.?

Ja.

Derfor kan vi også igen i år sende vor julehilsen til alle gamle elever og venner af skolen. Vi gør det med den gamle strofe:

JULEN HAR BRAGT VELSIGNET BUD

Disse få ord, der er så afgørende. Juletoner om frelse og fred. Måtte disse præge vor jul 1970 og vort nytår 1971.

Familien Mogensen.

Jeg véd, at Herren vil føre de armes sag og skaffe de fattige ret.

Ved morgenandagten læste jeg forleden ovenstående ord fra salme 140, 13.

Først tænkte jeg, at det lød jo godt og smukt, men var det nu også rigtig sandt? Gik der ikke mange fattige og arme så mange steder på vor jord.

Så stod det pludselig klart for mig, at da Jesus kom for at frelse og redde, kunne han

jo nok mange gange hjælpe, hvor der var timelig nød, men det var da først og fremmest vor åndelige nød, vor fortabte tilstand, han kom for at frelse os fra.

Hvor gjorde denne tanke mig glad, for åndeligt talt er jeg fattig og arm. Nu kunne jeg synge med Grundtvig:

„Løskøbt han har dig blandt Helvedes fanger, kranser dig yndig, som kongen sin ven, skænker dig alt, hvad dit hjerte forlanger: sol-fuglen lig bliver ung du igen“.

Ja, det gamle ord af kong David blev for mig et rigtigt julebud.

Kære læser, prøv dig selv og dit kristenliv – ikke i forhold til dine skrøbelige medmennesker, men i forhold til Guds ord og Guds bud. Så vil du nok også blive klar over, at du i sandhed er fattig og arm, og så er der mulighed for, at julebudet kan skænke dig den helt store glæde.

„Er I fattige og arme, ind kun stig, han er rig og har hjertevarme! Fyldt af forråd er hans lade, og han huld skifter guld, som gør hjerter glade“.

(Paul Gerhardt).

Ja, en rigtig glædelig jul i Jesu navn ønsker vi alle vore tidligere elever og medarbejdere. Vi vil gerne sende en ekstra god hilsen til dem, vi sjældent eller aldrig ser, og så tænker vi da især på eleverne fra Grønland, Færøerne og Island.

*Kirsten, Agnes og A. Kristensen,
Bredgade 32, 7600 Struer.*

JULEN ER IKKE...

*Julen er ikke sneen,
som ligger der ren og hvid
i Norges snerige dale
og lokker os alle did.*

*Julen er ikke gaver,
vi får af far og mor,
og ikke maden, som står
på det festlige dækkede bord.*

*Julen er ikke træet,
vi pynter hver julekvæld
med flag og glimmer og stjerner.
Nej, julen er Jesus selv.*

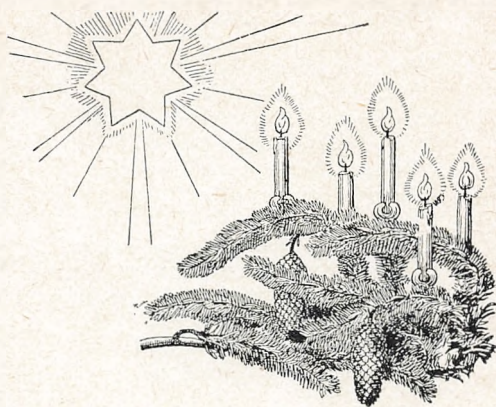
*Men Jesus er midt iblandt os
med hele sin rige fred.
Hvad ønsker vort hjerte mere
end det at ha' Jesus med.*

*Se, det er den største glæde
for alle i dag, som tror.
Og det kan ingen ta' fra os
på hele den vide jord.*

A. Borch.

Med dette lille digt, hentet fra et norsk blad, vil jeg gerne ønske jer alle en rigtig glædelig og velsignet jul.

„Jeppé“.

Julen 1970

Et år er næsten gået, og vi har jul igen. Vi tænker med tak på året, der svandt, også 1970 blev rig på oplevelser, opgaver og opmuntringer, heldigvis får man aldrig ro til at stivne i formerne, måske derfor kan det lade sig gøre at opleve det år efter år på samme intense måde.

Det er vort håb, at også I udenfor drivhuset må kunne opleve, at julebudskabet er nyt stadigvæk, og vi stadigvæk har brug for at få det forkyndt.

Vi ønsker alle gamle elever og gode venner en glædelig, velsignet jul og et godt nytår.

Familien Vestergård.

Om få dage

vil tusinder af læber synge: *Julen har bragt velsignet bud!*

Jeg ønsker for alle bladets læsere, at julens velsignede budskab må præge vor jul 1970, og at budskabet må følge os *velsignede* ind i året 1971. – I hverdag og fest, i alvor og glæde.

En speciel hilsen til fhv. elever og venner fra 1920/25 og 1931/49 samt til skolens nuværende stab.

Laurits Kaag,

Femmøllervej 10, 8240 Risskov.

Fred er det evige julebud

Der er en hilsen, som vi tør bruge
hvert sted vi mødes i land og by. –
Og den kan bringes hver dag og uge,
ved solnedgang og i morgengry. –
Dens enkle ord kommer alle ved,
der søger lykke og elsker fred!

Det var den hilsen, som Jesu venner
ved Mesters stadige brug fik kær. – –
Bring denne hilsen, ihvad der hænder,
og vær frimodig i al din færd!
Guds visdom råder fra evighed
og rummer skaberidéen: *Fred!*

Det er den hilsen, vor verden savner,
thi ufred bringer vor slægt ruin. – –
Men fred er åndslivets frugt og gavner
alt sandt og fylder vort smykkeskrin. – –
Selv midt i storm under livets gang
tør kristne istemme fredens sang.

På fred og venskab må alle bygge,
der sætter stæde på kristen grund.
Og derfor hilser vi: *Fred og lykke!* –
når sangen toner i festens stund. –
Det allerstørste en kristen ved
er Himlens forsyn og hjertets fred!

Men yndigst klinger i alle zoner,
hvad end vi fingrer og forsker ved,
de milde feststemte juletoner,
når slægten samles i hjemmets fred.
Fred er det evige julebud. – –
Fred spreder venskabets goder ud!

En hjertelig julehilsen til alle venner af Nr.
Nissum Højskole med tak for venskab gen-
nem mange år.

Helene og Ludvig Meinild,
Hadsundvej 93, Randers.

Lær mig at skelne nøje

Mærkeligt, som en verslinje kan brænde sig
ind i sindet, så man ikke kan frigøre sig fra
den. Utallige gange har man sunget sangen
(Sig månen langsomt hæver) uden særlig at
hæfte sig ved netop dette.

Pludselig sætter denne linje tanker i
gang. Kæder sammen, hvad i det ydre ingen
sammenhæng har. „Lær mig at skelne nøje
det sande fra sit skin“. Sådan siger Mathias
Claudius, og ganske umiddelbart forstår vist
de fleste, hvad han mener med disse ord. Vi
forstår, hvor væsentlig det er, om vi bedre
kunne få lært at skelne mellem det sande og
dets genskin, det ægte og uægte. Men i vore
bestræbelser glemmer vi – lidt efter lidt –
hvad der faktisk stod i ovennævnte linje,
glemmer bare et lille ord, men nok til at
lede på vildspor.

Der stod ikke: Lær at skelne. Der stod:
Lær *mig* at skelne. Det lille ord „mig“ har i
denne forbindelse altafgørende betydning.
Det flytter nemlig tyngdepunktet. Fra at
være et spørgsmål om egne præstationer, bli-
ver det en bøn til Ham – i ovennævnte sang
udtrykt således: Gud Fader i det høje. En
bøn om hjælp til at skelne nøje. En erken-
delse af, at det dybeste i tilværelsen kan vi
ikke klare eller forklare i kraft af egen for-
stand. Ej heller ved hjælp af andre menne-
skers meninger og forklaringer. De kan
højest være lys på vejen. Selve vejen må Gud
lære os at kende, og den går nu som altid
over Jesu korsdød for vor skyld, med andre
ord over nåden. „Gå bort, din tro har frelst
dig“. Det er nåde.

Nået til den erkendelse er alt tilsynela-
dende i bedste orden. Men også kun tilsyne-
ladende. Også i forbindelse med ordet nåde
har vi grund til at sige med Claudius: „Lær
mig at skelne nøje“.

I sin bog „Efterfølgelse“ skrev den tyske
teolog Dietrich Bonhoeffer om den billige

8. klasse

og den dyre nåde: „Billig nåde er vor kirkes dødsfjende“. Det er skrevet i 1937, men ordene har almen gyldighed. Hvis kirken (som i dag er os) forkynder den billige nåde, da er det ikke Guds nåde, der forkyn- des, men vor egen.

Hvilken forskel er der da på den billige og den dyre nåde? Bonhoeffer siger (citater): „Billig nåde betyder retfærdiggørelse af syn- den, ikke af synderne. Fordi alt er nåde alene, kan alt blive ved det gamle“. – „Billig nåde er nåde uden efterfølgelse, nåde uden kors, nåde uden den levende, menne- skevordne Jesus Kristus“.

„Den dyre nåde er evangeliet, der stadig påny må søges, gaven, der må bedes om, døren, der må bankes på. Dyr er den, fordi den kalder til efterfølgelse; dyr er den, fordi den koster mennesket livet, nåde er den, fordi den derved skænker ham livet; dyr er den, fordi den fordømmer synden, nåde er den, fordi den retfærdiggør synderen. Dyr er nåden fremfor alt, fordi den har været

dyr for Gud, fordi den har kostet Gud hans søns liv“. (Citat slut).

Denne opfattelse af den billige og den dyre nåde er ikke sandheden, fordi Bonhoeffer har sagt det, også han er blot et lys på vejen. Kristus er vejen, sandheden og li- vet. Og Kristus forkynder ikke alene nåden, han kalder også til tjeneste. I denne række- følge, det er sandt, men begge dele. Glem- mer vi det, da trænger vi til at vende om.

„Gud Fader i det høje, lær mig at skelne nøje“ – også mellem den billige og den dyre nåde.

O. G.

Vi sender hermed vore bedste ønsker om en velsignet julefest og et glædeligt nytår til kendte og ukendte læsere af dette blad.

Familien Grønbæk.

JULEDIGT

Vinden kommer om jul fra nordvest
 og går så hårdt mod huset.
 Alting flyr for dens barske røst,
 og portene knager i suset.
 Men hver, som bag hjemmets port fandt havn,
 ham skænkes freden i julens navn.

Mens stormen håndterer sin fejekost,
 og vredt i tagskægget river,
 „vor mor“ ta'r hul på en sødmælkost,
 og skjærer den sirligt i skiver.
 Hun vører i arnens risengrød
 og signer med korset dit julebrød.

Og barnet stiger på bænken fjæl
 og banker i karmen med skeen,
 med undrende drøm i sin barnesjæl
 det stirrer så langt over sneen.
 I pausen, hvor stormen mindre slår,
 du hører juleklokkerne går.

Sneflokke jages af hvirvelvind
 og piskes af stormens svøbe,
 men al:, hvad der slap bag porten ind,
 må stormen smukt lade løbe.
 Så kommer den sne så juleren
 og lægger sig lyst om din trappesten.

Snart alle samles om arnens grød
 og far i bønnen sig bøje,
 mens barnet løftes på moders skød
 som fordem bag Bethlehem's høje.
 – Og brænder end sorgen i såret bryst,
 blidt går hver bølge mod julens kyst.

Jeppé Aakjær.

Jeg glædede mig meget over at læse ovenstående digt. Håber at litteraturelskende læsere vil føje dette digt ind i deres „Aakjær-minder“, såfremt I ikke kendte det i forvejen.

9. klasse A

9. klasse B

Historiens tale eller „Den gamle lærer”

Det undrer mig ofte, at faget historie betegnes som: uinteressant – intetsigende – formålsløst osv. Skyldes dette Danmarks lærerstand – eller skyldes det tidens velstand?

Jeg vil mene, at sidstnævnte har størstedelen af ansvaret. Velfærdssamfund sløver evnen til at undres og forundres over: Hvorfor, hvornår osv.

I gode medgangsdage som velfærdssamfundets glemmer vi at synge:

Vi søger slægtens spor i stort og småt –

Vi fatter nok ikke dybden af strofen: Gud giv dig fremtid – som han gav dig minder.

Fortiden kommer os ikke ved. Vi har nemlig nok i vor egen lille verden og glemmer, at den kun er et led i den store kæde, der hedder historien. Hvem vover at sige, at „vor tid“ er interesseløs? Hvis vi mener dette, er skylden vor egen – det er jo os, der skriver den og giver den indhold.

Forudgående slægtled skrev f. eks. Valdemarstidens historie, andre Reformations-tidens, andre igen om Stavnsbåndstiden osv.

Vor tid er ligeså særpræget som de nævnte. Vi skriver f. eks. kommunalhistorie, som man gjorde engang, da man i udflyttertiden dannede navne som -rup, -strup og -drup. Vi gør det ganske vist med modsat fortegn. Førhen flyttede man ud – dannede nye samfund. I dag samler vi de små sogne i storkommuner.

Vi skriver skolehistorie – vor tid nedlægger de „små skoler“ og opretter storskoler. Alt skal være stort i vor tid. Hvad vil eftertiden kalde vor tid? Storhedstiden? eller tilbagegangstiden?

Noget står dog fast – urokkelig – i tidens malstrøm. Man sammenlægger sogne til storkommuner, men sognekirken står urokkelig – den kan ikke flyttes.

10. klasse

Den har sin egen historie.

Den er en del af menneskene.

Den gemmer fortiden indenfor sine enemærker.

Dens jord gemmer slægterne før os – derfor er den en del af os. Den kommer os ved.

Det sker, at jeg besøger mit hjemsgns kirkegård af samme grund.

Her møder jeg historiens tale – gennem gravstenene. Der ligger KFUM-formanden, der døde som ung fra kone og 4 børn. Der den mand, der ofrede utallige timer på søndagsskolearbejdet – og til hverdag var gårdmand og sognerådsformand. Der en jævnaldrende, som sammen med os andre begyndte med KFUM-idrætten for de mange år tilbage.

Sten ved sten fortæller sognets historie – og slægtens. En sten bærer mine svigerforældres navne – en min broders, og i slægtens gravsted ligger 3 generationer og nu min egen moder. – En hel verden – den, hvoraf jeg er rundet og præget.

Forleden kom en ny sten til – eller et nyt navn på en gammel sten. Det var min gamle degns navn. Han havde været lærer i sognets 2-klassede skole i godt 40 år.

Man blev så fattig – og dog så rig – da han døde. Da budskabet om hans død blev bekendtgjort, gik der så mange tanker gennem ens sind. En blev rodfæstet fremfor andre, og det var *taknemmelighed*.

Jeg havde kendt ham hele mit liv. Han var kommet i mit hjem så langt, jeg kan huske tilbage. Han var med i sit skoledistrikts daglige liv i fest – i glæde – i sorg. Han var med ved barnedåb, fødselsdage, konfirmation, bryllupper og begravelser. Han blev spurgt om råd – og gav dem gerne.

Taknemmelig fordi jeg oplevede *lilleskolen*. Vi lærte ganske vist meget lidt i forhold til nutidens skolebørn. Matematik, sprog, færdselslære osv. var ukendte begreber. Det kneb nok også med det danske – og når man nåede godt hen i N. Andersens 3. regnebog, fik man svaret: „Gå hjem til din mor – hun kan nok hjælpe dig“. Men vi lærte noget

Så mange ialt . . .

andet – noget nutiden savner. Vi sagde *du* til ham. Vi tog heller ikke hatten af for ham, men han lærte os at tage den af for andre, der besøgte skolen. Vi lærte at rejse os op, når fremmede kom ind i skolen – uanset hvem personen var.

Taknemmelig fordi jeg havde en lærer, for hvem fortællefag var en „hovedhjørnen“. Jeg husker timer med Danmarks- og bibelhistorie, hvor personerne var ligeså levende som i Jacob Knudsens „Lærer Urup“.

Taknemmelig fordi jeg havde en lærer, der viste os bøgernes værdi. Højt læsning af børnebøger – senere „En glad gut“, „Synøve Solbakken“, „Faderen“ osv. Men jeg husker også hans store sorg de sidste skoleår: „Ingen gider høre derpå“.

Taknemmelig for hans rolige afgørelse. Jeg husker et ulykkestilfælde, hvor mange talte om det meningsløse, men degnen sagde til os: „Vi er så tilbøjelige til at spørge *hvorf*. Det var bedre at spørge *hvortil*.“

Han blev ikke skånet for sorg. Hans første hustru døde, og han blev ensom, indtil han igen giftede sig. Vi oplevede en sælsom

juleaftensgudstjeneste i kirken dette år. Degnen spillede sin sorg ud gennem hele sit musikalske talent (og det var stort). Vi oplevede, hvordan han brat standsede – lukkede for orgelet, og vi alle stille forlod kirken.

Grunden til at jeg skriver om degnen er også en anden. Samme aften, jeg fik budskabet om hans død, læste jeg følgende skriftord i „Dagens ord“ (Hebr. 13, 7). Der stod: Kom jeres vejledere i hu, som har forkyndt jer Guds ord. Hold jer for øje den udgang deres levned fik – og efterfølg deres tro.

Historien gentog sig – at modtage forpligtelse til at give. – Sådant er „levende historie“ – også nutidens.

Juleopgave

Julehefter, julebøger, juleaviser osv. indeholder mange opgaver, der går ud på at beskæftige læserne på en god og interesserfyldt måde.

Jeg vil gerne føje en ny opgave til. Den lyder således:

HØJSKOLEN

3 mdr. kursus begynder april 1971.

Program sendes gerne til alle interesserede. Tlf. (07) 89 10 04.

Ellen og Ths. Mogensen.

NB. Enkelte pladser ledige i 3 mdr. eller 6 mdr. fra 1. januar 1971.

Hvilke terminer mener du er mest vel-egnet for højskolen i fremtiden?

- A. 8 mdr. kursus: novbr.–juni.
(evt. oktbr.–maj).
- B. 4 mdr. kursus: septbr.–decbr.
5 mdr. kursus: novbr.–marts.
- C. 4 mdr. kursus: septbr.–decbr.
5 mdr. kursus: novbr.–marts.
3 mdr. kursus: april–juni.

Alle 3 former kan godkendes af ministeriet.

Jeg håber at få mange svar. Vi, dvs. lærerkredsen, sætter stor pris på at høre „gamle elever“s mening herom.

Eet er nemlig sikkert. Som vi har det nu – med 11 mdr. højskoleundervisning – skal forandres fra og med indbydelsen til skoleåret 1971–72.

Tak, om der kommer mange tilkendegivelser – det gælder opgaven – den „gamle skole“ med „tidssvarende“ undervisningskursus.
Ths. M.

✱ Højskolepost

Vore møder

- 27. december. Gudum. A. Kr.
- 28. december. Mejrup. A. Kr.
- 2. januar. Vinding, Sørvad. A. Kr.
- 12. januar. Hjern. Ths. M.

Julehæfter – julebøger

Følgende anbefales til julebordet, ja, må ikke mangle:

- Julestjernen kr. 10,00
- Børnenes julebog kr. 6,50

- Hjemmenes julebog kr. 8,00
- De ældres julebog kr. 3,50
- Juletoner kr. 8,00
- Mod jul kr. 6,50
- Julelys kr. 5,50
- Når lampen tændes kr. 9,00

Vandremapperne

Vandremappen 1968–69 har gæstet højskolen.

Adresseforandringer

- 68–69 Fru Edel L. Pedersen, Brorsonsvej 31² th.,
7400 Herning.
- 67–68 Frk. Estella Stefensen – fru Estella Kappel,
Ydby, 7760 Hurup, Thy.
- 67–68 Jens Evald Madsen, Hammerum
Landbrugsskole, 7420 Hammerum.
- 1967 Fru Else B. Lassen, Engerødvej 14,
3200 Helsingø.
- 65–66 Chr. I. Bredahl, c/o Niels Bredahl, Vibevej,
7760 Hurup, Thy.
- 65–66 Peder Tanderup, Marielyst, Tudvad,
7100 Vejle.
- 1964 Fru Birgit Nielsen, Hadsundvej 24 A⁴,
8900 Randers.
- 62–63 Johannes Andersen, Præstegården,
8950 Ørsted.
- 62–63 Gudmund Lindum Pedersen – Gudmund
Lindum, I. P. Jacobsensvej 18,
8230 Åbyhøj.
- 1960 Fru Bodil Hansen, Højbjerg mk.,
8840 Rødkjærbro.
- 1958 Fru Margit Mikkelsen, Brorsonsvej 33,
8723 Løsning.

Udgivet af Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venneforening. – Redigeret af forstander Ths. Mogensen.

CHRISTENSENS BOKTRYKKERI STRUER 22931